

Svenska Europaparlamentariker: Stå upp för en hållbar marknad på nätet!

Kring millennieskiftet kunde knappt någon förutse explosionen av sociala medier. Idag minns ingen en vardag utan Facebook och YouTube.

Bild är ett gemensamt språk i en globaliserad samtid och oerhört populärt som innehåll – ”content” – på dessa digitala plattformar. Bildsamhället är här, vi har hört det förr. Människor vill se bilder, i alla former.

Det är en fantastisk utveckling att illustrationer, fotografier, animationer och serier i den digitala miljön varje sekund kan möta nya konsumenter. Men bakom det kreativa innehåll vi ser står ofta en osynlig upphovsperson. En skapare som inte får ett öre när verken används. De ekonomiska värden som alstras på plattformarna går istället ner i fickorna på några av världsekonominas största företag.

Det borde naturligtvis vara en självklarhet att upphovsrätten i EU ska gälla även amerikanska teknikföretag. Men i juli röstades förvånande nog det förslag som syftar till att reglera plattformarnas ansvar ner av samtliga svenska EU-parlamentariker. Varför gjordes vägvalet att inte ställa sig bakom detta viktiga förslag för en mer balanserad och rättssäker marknad på nätet?

Det har nu kommit till allmänhetens kännedom att nätjätten Google lagt omfattande ekonomiska resurser på politisk lobbying för att slippa betala upphovsrättslig ersättning till en av de svagaste samhällsgrupperna: kulturskaparna. Det framstår som ett demokratiskt haveri, och det sänder negativa signaler till varje kreatör i EU med upphovsrätt att värna.

Den omtalade Artikel 13 i lagförslaget må vara svår genomtränglig. Men grundprincipen i artikeln är tydlig: de digitala plattformarna ska inte längre kunna verka i ett skugglandskap – de måste ta ansvar och betala ersättning för det innehåll som de sprider.

En misslyckad process i EU signalerar ut till marknaden och samhället att upphovsrätten är i gungning. Det riskerar att påverka varje enskild förhandling för våra tusentals bildskapande medlemmar, som står ensamma på en avtalsmarknad där maktbalansen redan är skev: ”Om inte Facebook behöver betala alls, varför ska vi ens erbjuda skäliga arvoden?”

Svenska politiker av olika färger har under åren lyft fram upphovsrättens betydelse för såväl kulturlivet som samhällsekonomin. Vi hoppas och förutsätter att ni lyssnar på bildskaparna inför omröstningen i Europaparlamentet den 12 september.

Sofia Jerneck
Förbundsdirektör
Svenska Tecknare

Åsa Anesäter
Verksamhetschef
Svenska Fotografers Förbund

Svenska Tecknare är en intresseorganisation för professionella illustratörer, grafiska formgivare, animatörer och serietecknare. Vårt syfte är sedan 1955 att stärka medlemmarnas juridiska intressen och förbättra marknadsvillkoren inom bild och form.

Svenska Fotografers Förbund har funnits sedan 1895 och representerar professionella fotografer och bildskapare. SFFs främsta uppgift är att stärka och utveckla yrkesvillkoren för fotografer.